

PACIENTŲ TEISĖS IR PAREIGOS VŠĮ KLAIPĖDOS VAIKŲ LIGONINĖJE

PACIENTŲ TEISĖS

1. Pacientų teisė į sveikatos priežiūrą:

- 1.1 Pacientams turi būti suteikta kvalifikuota sveikatos priežiūra, išsiaiškinti paciento (jo atstovo) lūkesčiai, paaiškintos įstaigos galimybės paciento (jo atstovo) lūkesčiams įgyvendinti.
- 1.2 Paciento teisė gauti nemokamą sveikatos priežiūrą, kompensuojamą iš valstybės ar savivaldybių bei Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetų, nustato LR įstatymai ir kiti teisės aktai.
- 1.2 Pacientų teisių negalima varžyti dėl jų lyties, amžiaus, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimo ar pažiūrų.
- 1.3 Būtinoji medicinos pagalba suteikiama neatidėliotinai.
- 1.4 Pacientas turi teisę pasirinkti sveikatos priežiūros specialistą:
 - 1.4.1 Pacientai nuo 16 metų turi teisę patys pasirinkti sveikatos specialistą, arba specialistą gali parinkti jo atstovas (kai pacientas negali būti laikomas gebančiu protingai vertinti savo interesus);
 - 1.4.2 Pacientams iki 16 metų parinkti sveikatos priežiūros specialistą turi teisę paciento atstovai pagal įstatymą;
 - 1.4.3 Ligoninėje sudaroma galimybė pacientui pasirinkti gydytoją ar slaugos specialistą įstaigos darbo dienomis bei valandomis. Toks pageidavimas nėra įvykdytinas poilsio, švenčių dienomis ar pasibaigus darbo valandoms, stacionare pradėjus darbą budinčiam personalui, gydytojui ar slaugos specialistui atostogaujant, esant tarnybinėje komandiruotėje, kvalifikacijos kėlimo kursuose ar sergant, atvejais kai gydytojo darbo krūvis viršija jam nustatytą darbo krūvį arba pacientą gydant Reanimacijos – intensyviosios terapijos skyriuje.
- 1.5 Pacientams turi būti suteikiamos mokslu pagrįstos nuskausminančios priemonės, kad jie nekenktėtų dėl savo sveikatos sutrikimų.
- 1.6 Pacientams skiriant medikamentus, turi būti laikomasi racionalaus vaistų vartojimo principų:
 - 1.6.1 Tinkama indikacija – sprendimas išrašyti vaistą (-us) turi būti racionalus, o gydymas šiuo vaistu turi būti efektyvus ir saugus;
 - 1.6.2 Tinkamas vaistas – vaistas pasirenkamas pagal jo efektyvumą, saugumą, tinkamumą ir finansinį prieinamumą (atsižvelgiama į vaistų kaštus pacientui ir PSDF biudžetui);
 - 1.6.3 Tinkamas pacientas – pacientui vaistas yra priimtinas, nėra kontraindikacijų ir nepageidaujamų reiškinių tikimybė yra minimali;
 - 1.6.4 Tinkama informacija – pacientui turi būti suteikiama aktuali, tiksli, svarbi ir aiški informacija apie jo būklę ir paskirtą vaistą;
 - 1.6.5 Tinkama stebėseną – turi būti tinkamai atliekama numatyto (laukto) ir netikėto gydymo vaistais poveikio (efekto) stebėseną.

2. Pacientų (jų atstovų) teisė į informaciją:

- 2.1 Pacientai ir jų atstovai turi teisę gauti informaciją apie ligoninėje teikiamas medicinos ir ne medicinos paslaugas ir galimybę jomis pasinaudoti. Informacija teikiama ligoninės internetiniame tinklalapyje adresu <http://www.kvl.lt>, kitose įstaigos informacijos skelbimo vietose, taip pat informaciją žodžiu teikia ligoninėje dirbantys gydytojai ir slaugytojai.
- 2.2 Pacientas ir jo atstovas turi teisę gauti informaciją apie jam sveikatos priežiūros paslaugas teikiančią sveikatos priežiūros specialistą (vardą, pavardę, pareigas) ir informaciją apie jo profesinę kvalifikaciją.
- 2.3 Pacientas ir jo atstovas turi teisę į informaciją apie paciento (jo atstovaujamo paciento) sveikatos būklę. Tokios informacijos teikimo tvarka nustatyta ligoninės Vidaus tvarkos taisyklėse.
- 2.4 Esant galimybei rinktis diagnostikos ir gydymo metodikas pacientas ir/ar jo atstovas turi būti supažindintas su šių metodikų ypatybėmis ir jam turi būti suteikta pasirinkimo galimybė. Prieš atliekant pacientui chirurginę operaciją, invazinę ir (ar) intervencinę procedūrą, turi būti gautas informacija pagrįstas paciento sutikimas raštu, kad jam būtų atliekama konkreti chirurginė operacija, invazinė ir (ar) intervencinė procedūra. Prieš gaunant sutikimą chirurginei operacijai, invazinei ir (ar) intervencinei procedūrai pacientui ir/ar jo atstovui turi būti išaiškinta jų esmė, jų alternatyvos, pobūdis, tikslai, žinomos

ir galimos komplikacijos (nepageidaujami padariniai), kitos aplinkybės, kurios gali turėti įtakos paciento apsisprendimui sutikti arba atsisakyti numatomos chirurginės operacijos ar invazinės ir (ar) intervencinės procedūros, taip pat galimi padariniai atsisakius numatomos chirurginės operacijos ar invazinės ir (ar) intervencinės procedūros.

Visais atvejais pacientų diagnostikos ir gydymo metodikų pasirinkimas, sutikimas chirurginei operacijai, invazinei ir (ar) intervencinei procedūrai įforminamas raštu. Už pacientus iki 16 metų, taip pat už kitus pacientus, kurie dėl savo būklės negali objektyviai vertinti diagnostikos ir gydymo metodikų, pasirenka ir pasirašo jų atstovai. Jeigu yra nesutarimų tarp paciento iki 16 metų ir jo atstovų, tai diagnostikos ir gydymo metodus parenka gydytojų konsiliumas, atsižvelgdamas į nepilnamečio interesus. Sprendimą dėl konsiliumo sudarymo gydytojas turi pagrįsti paciento medicinos dokumentuose.

Apie visas asmens sveikatos priežiūros paslaugas turi būti įrašyta į paciento medicinos dokumentus.

2.5 Gydančio gydytojo ir/ar tyrimą atliekančio gydytojo bei slaugos specialisto sutikimu paciento atstovai gali dalyvauti pacientui atliekant invazines ir (ar) intervencines procedūras, išskyrus atvejus kai pacientas reanimuojamas arba invazinės ir (ar) intervencinės procedūros atliekamos sterilių sąlygų reikalaujančioje aplinkoje (pvz. operacinėje ir t.t.).

2.6 Be paciento iki 16 metų, jo atstovo, jų nesant Vaikų teisių apsaugos tarnybos, sutikimo negalima paciento įtraukti į biomedicininis tyrimus. Vaikų ligoninėje gydomi pacientai ir jų atstovai informuojami, kad įstaigoje yra mokomi būsimeji gydytojai ir slaugytojai. Laikoma, kad pacientas, susipažinęs su šiomis vidaus tvarkos taisyklėmis ir pasirašęs „Paciento sutikimų lape“ sutinka, kad jis būtų įtraukiamas į mokymo procesą, kad informacija apie jį būtų naudojama mokslo ir mokymo tikslais.

Pacientas, nesutinkantis dalyvauti mokymo procese arba nesutinkantis, kad informacija apie jį būtų naudojama mokslo ir mokymo tikslais, tai pareiškia raštu „Paciento sutikimų lape“, kuris saugomas medicinos dokumentuose.

2.7 Ligoninėje stacionare gydomus vaikus turi teisę slaugyti paciento atstovai arba jų raštišką įgaliojimą pateikę asmenys. Paskelbus karantiną ar eksremaliąją situaciją, siekiant užtikrinti ligoninės pacientų saugumą gali būti nustatyta kitokia pacientų lankymo tvarka. Slaugančiam asmeniui, visą parą slaugančiam *vaiką iki 3 metų amžiaus*, viso faktinio gulėjimo laikotarpiu maitinimas* ir lova vaiko slaugai suteikiami nemokamai. Slaugančiam asmeniui maitinimas pradedamas kitą dieną po atvykimo, išskyrus pacientą tik motinos pienu maitinančias mamas, kurioms maitinimas suteikiamas tą pačią dieną. Vienam iš tėvų, visą parą slaugančiam vyresnius *kaip 3 metų amžiaus vaikus*, nemokamas maitinimas* ir lova skiriama gydytojų konsultacinės komisijos sprendimu pagal medicininės indikacijas arba kai vaikui nustatytas sunkaus laipsnio neįgalumas. Všet Klaipėdos vaikų ligoninėje, teikiant stebėjimo paslaugas, dienos stacionaro paslaugas vaikus turi teisę slaugyti tėvai. Šiuo atveju tėvams maitinimas ir lova vaiko slaugai nesuteikiami, išskyrus pacientus vien tik motinos pienu maitinančias mamas, kurioms skiriamas nemokamas maitinimas* ir lova.

Slaugantieji asmenys gydymo skyriuose užregistruojami “Gydymo skyriaus pacientų registracijos žurnale”, įrašomi “Gydymo stacionare ligos istorijoje” jie privalo vykdyti pacientą slaugančių asmenų pareigas.

*PASTABA: * - slaugančiam asmeniui skiriamas 3 kartų nemokamas maitinimas – pusryčiai, pietūs, vakarienė.*

2.8 Pacientas ir jo atstovas ligoninės Vidaus tvarkos taisyklėse nustatyta tvarka turi teisę raštu pateikti prašymą ištaisyti, užbaigti, panaikinti, paaiškinti ir (ar) pakeisti netikslus, neišsamius, dviprasmiškus duomenis arba duomenis, nesusijusius su diagnoze, gydymu, slauga ar nustatyta tvarka turi teisę gauti paciento medicinos dokumentų kopijas.

PACIENTŲ (JŲ ATSTOVŲ) PAREIGOS

1. Pacientų (jų atstovų) pareigos:

1.1 Norėdamas gauti sveikatos priežiūros paslaugas, privalo pateikti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, išskyrus būtinąsios sveikatos priežiūros atvejus.

1.2 Pacientas (jo atstovas) kiek įstengdamas turi suteikti sveikatos priežiūros specialistams informaciją apie savo (jo atstovaujamo asmens) sveikatą, persirgtas ligas, turimą ypač pavojingą užkrečiamą ligą, atliktas operacijas, vartotus ir vartojamus vaistus, alergines reakcijas, genetinį paveldimumą ir kitus pacientui žinomus duomenis, reikalingus tinkamai suteikti sveikatos priežiūros paslaugas.

- 1.3 Rūpintis savo (jo atstovaujamo asmens) sveikata, sąžiningai naudotis savo teisėmis, jomis nepiktinaudžiauti, bendradarbiauti su ligoninės specialistais ir darbuotojais.
 - 1.4 Privalo vykdyti sveikatos priežiūros specialistų paskyrimus ir rekomendacijas arba nustatyta tvarka atsisakyti paskirtų sveikatos priežiūros paslaugų. Informuoti sveikatos priežiūros specialistus apie nukrypimus nuo paskyrimų ar nustatyto režimo, dėl kurių davė sutikimą.
 - 1.5 Vykdyti medicinos personalo nurodymus.
 - 1.6 Laikytis nustatyto gydymo skyriaus dienos režimo (žr. ligoninės Vidaus tvarkos taisykles).
 - 1.7 Pagarbiai ir deramai elgtis su visais ligoninės darbuotojais ir kitais pacientais.
 - 1.8 Gavęs informaciją apie pacientui skiriamas sveikatos priežiūros paslaugas, turi raštu patvirtinti sutikimą ar atsisakymą dėl šių sveikatos priežiūros paslaugų suteikimo.
 - 1.9 Susipažinti su ligoninės Vidaus tvarkos taisyklėmis ir patvirtinti parašu „Paciento sutikimų lape“, susipažinti su kitais ligoninės nustatytais dokumentais ir vykdyti juose nurodytas pareigas.
 - 1.10 Tausoti Vaikų ligoninės turtą.
 - 1.11 Palatoje laikytis švaros ir tvarkos.
 - 1.12 Laikytis higienos reikalavimų.
2. Pacientą slaugančių asmenų pareigos:
 - 2.1 Vykdyti medicinos personalo nurodymus.
 - 2.2 Laikytis nustatyto gydymo skyriaus dienos režimo (žr. ligoninės Vidaus tvarkos taisykles), ryte iki 8⁰⁰ val. atsikelti pasikloti lovą, pasiruošti rytinei gydytojų ir slaugytojų vizitacijai, dienos metu be įstaigos personalo įspėjimo nepalikti slaugomo paciento vieno, iki 20⁰⁰ val. grįžti į palatą pas savo slaugomą pacientą.
 - 2.3 Pagarbiai ir deramai elgtis su visais ligoninės darbuotojais ir kitais pacientais.
 - 2.4 Tausoti Vaikų ligoninės turtą.
 - 2.5 Palatoje laikytis švaros ir tvarkos.
 - 2.6 Laikytis higienos reikalavimų.
 - 2.7 Susipažinti su šiomis taisyklėmis ir jų laikytis.
3. Pacientams (jų atstovams), slaugantiems asmenims, lankytojams ligoninėje draudžiama:
 - 3.1 Triukšmauti bei trukdyti kitiems pacientams.
 - 3.2 Rūkyti ligoninės patalpose ir prie ligoninės pastatų.
 - 3.3 Gerti alkoholinius gėrimus, vartoti narkotines, kitas svaiginančias medžiagas.
 - 3.4 Patiems, be įstaigos personalo leidimo, perstumdyti įstaigos inventorių (lovas, spinteles ir t.t.).
 - 3.5 Išeiti už ligoninės teritorijos ribų be gydytojo ar slaugos darbuotojo leidimo.
 - 3.6 Šiukšlinti, mėtyti šiukšles per langą.
 - 3.7 Sėdėti ant palangių, liesti medicininę įrangą.
 - 3.8 Gadinti ligoninės turtą.
 - 3.9 Palatose naudotis atviro tipo elektriniais šildytuvais, vandens šildymo spiralėmis, elektriniais virdukliais.
 - 3.10 Tyčiotis iš kitų pacientų.
 - 3.11 Perduoti informaciją apie kitus pacientus.
 - 3.12 Filmuoti, fotografuoti darbuotojus bei pacientus, jiems atliekamas procedūras.
 - 3.13 Be įspėjimo įrašinėti pokalbius.
 - 3.14 Išsinešti iš įstaigos medicininę dokumentaciją.
 - 3.15 Savavališkai daryti taisymus medicininėje dokumentacijoje.
 4. Pacientas, jį slaugantis atstovas ar lankytojas įstatymų nustatyta tvarka turi atlyginti ligoninei padarytą materialinę žalą.
 5. Pacientas, jo atstovas nepatenkintas ligoninėje teikiamų paslaugų kokybe, manydamas, kad yra pažeistos paciento teisės ar paciento sveikatai padaryta žala, ligoninės Vidaus tvarkos taisyklėse nustatyta tvarka raštu turi teisę ligoninei pateikti skundą.
 6. Pacientas įstatymų nustatyta tvarka turi teisę gauti atlyginimą už žalą, padarytą pacientams teikiant sveikatos priežiūros paslaugas dėl ligoninės darbuotojų kaltės.
-